KOMMISSIONEN MOT FÖRENADE KUNGARIKET

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT LEENDERT A. GEELHOED
föredraget den 2 december 2004 [1]

I — Inledning

1. Kommissionen har i detta mål enligt artikel 141 i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratomfördraget) gjort gällande att Förenade kungariket har åsidosatt artikel 37 EA genom att underlåta att tillhandahålla kommissionen allmänna upplysningar om en plan för deponering av radioaktivt avfall till följd av nedläggningen av Jason-reaktorn, belägen vid Royal Naval College Greenwich. Enligt denna artikel skall varje medlemsstat tillhandahålla kommissionen allmänna upplysningar om varje plan för deponering av radioaktivt avfall av alla slag.

2. Detta mål aktualiserar en betydelsefull fråga om tolkningen av artikel 37 EA, nämligen huruvida den skyldighet som fastställs genom denna artikel är tillämplig på radioaktivt avfall från kärnenergianläggningar som används för militära ändamål. Kommissionen har hävdat att så är fallet, medan Förenade kungariket, med stöd av Republiken Frankrike, har påstått att denna artikel endast är tillämplig på avfall från kärnenergianläggningar som används för civila och kommersiella ändamål.

3. Inga faktiska omständigheter rörande nedläggningen är tvistiga i målet.

II — Bakgrund och förfarande

4. Jason-reaktorn drevs av Förenade kungarikets försvarsministerium vid Royal Naval College Greenwich mellan åren 1962 och 1996. Under denna period användes den för att utbilda örlogs- och varvspersonal i reaktorfysik och som ett forskningshjälpmedel inom försvarsministeriets kärndriftsprogram för marinen. Vid slutet av denna tidsperiod monterades Jason ner, efter att en ansökan om detta hade godkänts av Environment Agency for England and Wales (miljöverket för England och Wales) i Förenade kungariket.

1 — Originalspråk: engelska.

5. År 1998 upplyste Förenade kungariket kommissionen om att Jason-reaktorn skulle läggas ner. Genom en skrivelse av den 8 januari 1999 bad kommissionen Förenade kungariket om detaljerad information rörande denna nedläggning, i syfte att avgöra när de "allmänna upplysningar" som krävs enligt artikel 37 EA skulle lämnas. Genom en skrivelse av den 5 mars 1999 svarade Förenade kungariket att det ansåg att anläggningar som används för militära ändamål inte föll inom Euratomfördragets tillämpningsområde och att det följaktligen inte avsåg att tillhandahålla kommissionen några allmänna upplysningar i den mening som avses i artikel 37 EA. Förenade kungariket erbjöd sig dock att låta kommissionen ta del av det tillstånd för nedläggningen som hade erhållits av Environment Agency for England and Wales samt den begäran om tillstånd som hade framförts till detta organ.

6. Genom en formell underrättelse delgiven den 30 januari 2001 upplyste kommissionen Förenade kungariket om att den ansåg att avdelning II kapitel 3 i Euratomfördraget var tillämpligt på joniserande strålning oavsett källa. Kommissionen uppmanade Förenade kungariket att inkomma med sina synpunkter på underrättelsen i fråga inom två månader efter delgivningen.

7. Förenade kungariket uppgav i sin svarsskrivelse av den 30 mars 2001 att det ansåg att Europeiska atomenergigemenskapens uppdrag, såsom det definierats genom Euratomfördraget, var att främja civil och kommersiell användning av kärnenergi, till skillnad från kärnenergi för militära ändamål, som inte ingick i detta uppdrag. Enligt Förenade kungariket kunde endast vissa kapitel i fördraget anses vara tillämpliga på försvarsverksamhet.

8. Den 21 december 2001 tillställde kommissionen Förenade kungariket ett motiverat yttrande avseende det påstådda åsidosättandet av artikel 37 EA. Kommissionen uppmanade Förenade kungariket att följa det motiverade yttrandet inom två månader från mottagandet.

9. I sin svarsskrivelse av den 20 februari 2002 vidhöll Förenade kungariket sin inställning att det inte var skyldigt att lämna någon information till kommissionen enligt artikel 37 EA, eftersom militära anläggningar inte föll inom Euratomfördragets tillämpningsområde.

10. Till följd av detta väckte kommissionen förevarande talan, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 4 februari 2003.

11. Den 8 december 2003 ingav Republiken Frankrike en interventionsinlaga till domstolens kansli.

III — Tillämpliga bestämmelser

12. Följande bestämmelser i Euratomfördraget är relevanta vid bedömningen av huruvida artikel 37 EA är tillämplig på avfall från kärnenergianläggningar som används för militära ändamål.

A — *Kapitel 3 i Euratomfördraget*

13. Artikel 37 ingår i avdelning II kapitel 3 i Euratomfördraget. Detta kapitel har rubriken "Hälsoskydd" och antogs för att genomföra det fjärde skälet i fördraget, det vill säga att medlemsstaterna är "beslutna att skapa förutsättningar för utvecklingen av en effektiv kärnindustri", men att de samtidigt "är angelägna att skapa sådana förhållanden i säkerhetshänseende att farorna för befolkningens liv och hälsa avlägsnas". Det är för förevarande syften upplysande att ge en kortfattad översikt över bestämmelserna i kapitel 3 för att få en uppfattning om det slags befogenheter som Euratom tilldelats inom hälsoskyddsområdet.

14. I artikel 30 EA stadgas att det inom gemenskapen skall fastställas "grundläggande normer ... för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning".

15. Dessa normer har senast fastställts genom rådets direktiv 96/29. [2] Enligt artikel 33 EA skall medlemsstaterna säkerställa att dessa grundläggande normer iakttas.

16. Enligt artikel 34 EA skall en medlemsstat som avser att genomföra särskilt farliga experiment begära ett yttrande från kommissionen över de ytterligare åtgärder för hälsoskyddet som detta föranleder. Om verkningarna av dessa experiment kan beröra andra medlemsstaters territorier, måste kommissionen lämna samtycke i förväg.

17. Enligt artiklarna 35 EA och 36 EA skall medlemsstaterna säkerställa att de grundläggande normerna iakttas genom att inrätta de anläggningar som behövs för fortlöpande kontroll av radioaktivitetsnivåerna och de

2 — Rådets direktiv 96/29/Euratom av den 13 maj 1996 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning (EGT L 159, s. 1).

skall regelbundet informera kommissionen om dessa nivåer. Kommissionen skall ha tillträde till dessa kontrollanläggningar och ha rätt att kontrollera deras funktion och effektivitet.

18. I artikel 37 EA föreskrivs följande:

"Varje medlemsstat skall tillhandahålla kommissionen sådana allmänna upplysningar om varje plan för deponering av radioaktivt avfall av alla slag, som gör det möjligt att fastställa om planens genomförande kan medföra en radioaktiv kontamination av vatten, jord eller luft i någon annan medlemsstat.

Kommissionen skall efter att ha hört den expertgrupp som avses i artikel 31 yttra sig inom sex månader." [3]

19. Enligt artikel 38 EA skall kommissionen lämna rekommendationer till medlemsstaterna i fråga om radioaktivitetsnivån i luft, vatten och jord. I brådskande fall kan kommissionen utfärda ett direktiv som förpliktar den berörda medlemsstaten att inom en fastställd tid vidta alla åtgärder för att undvika att de grundläggande normerna överträds och för att säkerställa att föreskrifterna iakttas. [4] Om staten inte inom den fastställda tiden rättar sig efter kommissionens direktiv, får kommissionen eller en annan medlemsstat "omedelbart" väcka talan vid domstolen.

20. Slutligen stadgas i artikel 39 EA att en dokumentations- och undersökningsavdelning skall inrättas inom ramen för Gemensamma centret för kärnforskning (vilket upprättats med stöd av artikel 8 EA). Denna avdelning har till uppgift att sammanställa den dokumentation och de upplysningar som avses i artiklarna 33 EA, 36 EA och 37 EA [5] samt att biträda kommissionen då denna fullgör sina uppgifter enligt kapitel 3 i Euratomfördraget.

3 — Sedan Euratomfördraget trädde i kraft har olika rekommendationer från kommissionen förtydligat tillämpningsområdet för artikel 37 och i synnerhet innebörden av begreppen "deponering av radioaktivt avfall" och "allmänna upplysningar". Till dessa hör kommissionens rekommendation 1999/829/Euratom av den 6 december 1999 om tillämpningen av artikel 37 i Euratomfördraget (EGT L 324, s. 23) och kommissionens rekommendation 91/4/Euratom av den 7 december 1990 om tillämpningen av artikel 37 i Euratomfördraget (EGT L 6, 1991, s. 16).

4 — Se exempelvis kommissionens rekommendation 2001/928/Euratom av den 20 december 2001 om att skydda allmänheten mot exponering för radon i dricksvattentäkter (EGT L 344, s. 85).

5 — Observera att medan den engelskspråkiga versionen av Euratomfördraget här hänvisar till artiklarna 33 EA, 36 EA och 37 EA, hänvisas i vissa andra språkversioner till artiklarna 33 EA, 37 EA och 38 EA.

21. Ett stort antal sekundärrättsakter har antagits för att främja hälsoskyddsmålen i Euratomfördraget sedan det antogs. Följande kan nämnas som exempel: [6]

— Rådets direktiv 2003/122/Euratom av den 22 december 2003 om kontroll av slutna radioaktiva strålkällor med hög aktivitet och herrelösa strålkällor. [7]

— Rådets förordning (Euratom) nr 1493/93 av den 8 juni 1993 om transport av radioaktiva ämnen mellan medlemsstater. [8]

— Rådets direktiv 92/3/Euratom av den 3 februari 1992 om övervakning och kontroll av transport av radioaktivt avfall mellan medlemsstater samt till och från gemenskapen. [9]

— Rådets direktiv 90/641/Euratom av den 4 december 1990 om praktiskt strålskydd för externa arbetstagare som löper risk att utsättas för joniserande strålning i sin verksamhet inom kontrollerade områden. [10]

— Rådets förordning (Euratom) nr 3954/87 av den 22 december 1987 om gränsvärden för radioaktivitet i livsmedel och djurfoder efter en kärnenergiolycka eller annan radiologisk nödsituation. [11]

B — *Artiklarna 24–28 EA*

22. Även artiklarna 24–28 EA, vilka ingår i avsnitt 3 och 4 (med rubrikerna "Sekretessbestämmelser" respektive "Särskilda bestämmelser") i kapitel 2 i Euratomfördraget rörande informationsspridning, är relevanta vid den aktuella bedömningen. Dessa artiklar innebär väsentligen att det införs ett särskilt

6 — Andra exempel är rådets direktiv 87/600/Euratom om en gemenskapsordning för ett snabbt informationsutbyte i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning (EGT L 371, s. 76; svensk specialutgåva, område 15, volym 8, s. 33), rådets direktiv 89/618/Euratom av den 27 november 1989 om information till allmänheten om hälsoskyddsåtgärder och förhållningsregler i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning (EGT L 357, s. 31; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 137) samt rådets direktiv 97/43/Euratom om skydd för personers hälsa mot faror vid joniserande strålning i samband med medicinsk bestrålning (EGT L 180, s. 22).

7 — EUT L 346, s. 57.

8 — EGT L 148, s. 1 (svensk specialutgåva, område 12, volym 2, s. 160).

9 — EGT L 35, s. 24 (svensk specialutgåva, område 15, volym 11, s. 10).

10 — EGT L 349, s. 21 (svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 13).

11 — EGT L 371, s. 11 (svensk specialutgåva, område 15, volym 8, s. 30).

sekretesskydd för sådan information som gemenskapen får när den genomför sitt forskningsprogram, ifall röjandet av denna information "är ägnat att skada en eller flera medlemsstaters försvarsintressen".

23. Detta skydd består av olika sekretessgrader, vilka fastställs av rådet, som tillämpas provisoriskt av kommissionen när den finner att röjandet av viss information är ägnat att skada en eller flera medlemsstaters försvarsintressen (artikel 24.2 EA). Kommissionen lämnar sedan denna information till medlemsstaterna, som "provisoriskt skall säkerställa sekretessen på samma sätt". Medlemsstaterna skall inom tre månader underrätta kommissionen om de önskar bibehålla den provisoriskt tillämpade sekretessgraden, ersätta denna med en annan eller häva sekretessen. Efter utgången av denna tid skall den strängaste av de begärda sekretessgraderna tillämpas. Kommissionen skall underrätta medlemsstaterna om detta.

24. På begäran av kommissionen eller en medlemsstat kan rådet genom enhälligt beslut när som helst tillämpa någon annan sekretessgrad eller häva sekretessen. Rådet skall dock inhämta kommissionens yttrande innan det fattar beslut om begäran framställts av en medlemsstat.

25. Enligt artikel 24.3 EA skall bestämmelserna i artiklarna 12 EA och 13 EA, rörande information som gemenskapen förfogar över, endast tillämpas på information som är sekretessbelagd under vissa begränsade omständigheter och förutsatt att "tillämpliga säkerhetsåtgärder" iakttas.

26. Enligt artikel 25.1 EA skall en medlemsstat som informerar om förekomsten av eller innehållet i en ansökan om patent eller nyttighetsmodell som hänför sig till kärnenergiområdet (vilket fordras enligt artikel 16 EA) i förekommande fall upplysa om behovet av att av försvarshänsyn underkasta ansökningen den sekretessgrad som staten anger samt uppge sekretessens sannolika varaktighet. Kommissionen och medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som enligt säkerhetsförordningen krävs för den sekretessgrad som ursprungsstaten har begärt. Även om kommissionen får vidarebefordra sådana meddelanden till "gemensamma företag" i den mening som avses i kapitel 5 i Euratomfördraget eller, genom en medlemsstats förmedling, till en person eller ett ickegemensamt företag som utövar sin verksamhet inom den statens territorium, stadgar artikel 25.2 EA att dessa meddelanden alltid kräver ursprungsstatens samtycke och att sådant samtycke får vägras av försvarshänsyn.

27. Enligt artikel 26 EA får de stater som har begärt tillämpning av bestämmelserna i artiklarna 24 EA och 25 EA om sekretess för information som är föremål för patent, patentansökningar, provisoriskt uppfinningsskydd, nyttighetsmodeller eller ansökningar om nyttighetsmodeller inte vägra tillstånd till att motsvarande ansökningar ges in i de övriga medlemsstaterna. Varje medlemsstat skall dock "vidta de åtgärder som behövs för att sekretessen i fråga om sådana rättigheter och ansökningar skall upprätthållas enligt statens egna lagar och andra författningar".

28. Vidare får, enligt artikel 26.2 EA, sådan information som har sekretessbelagts enligt artikel 24 EA göras till föremål för ansökan utanför medlemsstaterna endast med dessa staters enhälliga samtycke.

29. Slutligen stadgas i artikel 28 EA bland annat att gemenskapen skall ersätta den skada som rättsinnehavaren lider om av försvarshänsyn sekretessbelagda patent eller nyttighetsmodeller utnyttjas på ett otillbörligt sätt eller kommer till en icke berättigad tredje mans kännedom till följd av underrättelser till kommissionen.

30. Det sekretesskydd som beskrivs i kapitel 2 avsnitt 3 EA genomförs genom rådets förordning (Euratom) nr 3 om genomförandet av artikel 24 i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen. [12] Denna förordnings syfte och upplägg förklaras i ingressen: "Säkerhetsåtgärder skall genomföras för var och en av de säkerhetsklasser som skall tillämpas för utlämnandet av sådan information som eventuellt kan skada försvarsintressena i en eller flera medlemsstater, och dessa åtgärder skall genomföras under kommissionens överinseende med avseende på både innehållet i denna information och de personer och företag, till vilka denna information skall meddelas inom medlemsstaternas territorium."

31. I förordningen föreskrivs vidare att sådan information som avses i artiklarna 24 EA och 25 EA, vilken benämns Euratoms klassificerade information, skall delas in i fyra säkerhetsklasser:

— Eura — Kvalificerat hemlig: om obehörigt utlämnande av informationen skulle få ytterst allvarliga följder för försvarsintressena i en eller flera medlemsstater.

12 — EGT 17, 1958, s. 406; svensk specialutgåva, område 12, volym 1, s. 3.

— Eura — Hemlig: om obehörigt utlämnande av informationen skulle få allvarliga följder för försvarsintressena i en eller flera medlemsstater.

— Eura — Förtrolig: om obehörigt utlämnande av informationen skulle vara till skada för försvarsintressena i en eller flera medlemsstater.

— Eura — Begränsad: om obehörigt utlämnande av informationen skulle påverka försvarsintressena i en eller flera medlemsstater, men om en mindre grad av säkerhet erfordras än i fråga om sådana dokument som klassificeras som Eura — Förtrolig. [13]

32. Enligt artikel 9 i denna förordning skall denna säkerhetsklassificering endast tillämpas "i den omfattning som är absolut nödvändig".

33. Varje medlemsstat skall utnämna ett officiellt organ som skall ansvara för tillämpningen av de säkerhetsåtgärder som fastställs i förordningen inom det territorium som ligger inom dess jurisdiktion. [14] Tillgång till Euratoms klassificerade information får endast beviljas personer som är vederbörligen bemyndigade efter att ha genomgått personkontroll enligt det förfarande som stadgas i förordningen. [15]

34. Sammanfattningsvis undanröjer detta säkerhetsskydd risken för att känslig försvarsrelaterad information säkerhetsklassas på en nivå som någon medlemsstat anser är alltför låg. Denna kontrollåtgärd är dock underkastad principen att information endast skall säkerhetsklassas i den omfattning som är "absolut nödvändig".

C — *Artikel 13 EA*

35. Artikel 13 EA ingår i kapitel 2 EA, vari fastställs ett system för spridning av sådan information som kommissionen förfogar över enligt Euratomfördraget. Enligt denna bestämmelse skall kommissionen lämna medlemsstater, personer och företag sådan

13 — Artikel 10 i rådets förordning (Euratom) nr 3.

14 — Artikel 7 i samma förordning.

15 — Artiklarna 14–16 i samma förordning.

information som gemenskapen har fått och som inte faller under bestämmelserna i artikel 12 EA, det vill säga annan information än patent, provisoriska uppfinningsskydd, nyttighetsmodeller eller patentansökningar som gemenskapen innehar.

36. Av intresse i detta sammanhang är den bestämmelse i denna artikel som rör förfarandet vid hantering av konfidentiell information. I artikeln sägs följande:

"Kommissionen kan dock uppställa som villkor för att lämna sådan information, att denna förblir konfidentiell och inte vidarebefordras till tredje man.

Om kommissionen har fått viss information på villkor som inskränker dess användning och spridning — till exempel s.k. klassificerad information — får kommissionen lämna informationen endast om kommissionen säkerställer att inskränkningarna respekteras."

D — *Artikel 84 EA*

37. Artikel 84 ingår i kapitel 7 EA, vari fastställs ett system av kontrollåtgärder inom Euratomfördraget för malmer, råmaterial och speciella klyvbara material. Enligt detta system skall kommissionen övervaka vissa kärnenergiverksamheter i medlemsstaterna för att försäkra sig om att detta material inte används för andra ändamål än de som förbrukarna uppgivit, och att föreskrifterna om försörjning iakttas liksom alla särskilda kontrollförpliktelser, som gemenskapen har avtalat om med ett tredje land eller en internationell organisation (artikel 77 EA). I bland annat detta syfte skall kommissionen kräva att driftrapporter upprättas och tillhandahålls (artikel 79 EA) och får sända inspektörer till medlemsstaternas territorier (artikel 81 EA).

38. Artikel 84 tredje stycket EA innehåller ett undantag från dessa kontrollåtgärder för "sådana för försvarsändamål avsedda material som är föremål för särskild bearbetning för dessa ändamål eller som efter bearbetningen placeras eller lagras i en militär anläggning enligt en särskild plan".

E — *Artikel 192 EA*

39. I artikel 192 EA slås fast att medlemsstaterna har en allmän skyldighet att lojalt samarbeta motsvarande den som återfinns i

artikel 10 EG: "Medlemsstaterna skall vidta alla sådana allmänna eller särskilda åtgärder som är ägnade att säkerställa att de förpliktelser fullgörs, som följer av detta fördrag eller av rättsakter som gemenskapens institutioner har beslutat om. Medlemsstaterna skall underlätta för gemenskapen att fullgöra sina uppgifter. De skall avstå från alla åtgärder som skulle kunna äventyra förverkligandet av målen för detta fördrag."

F — *Artikel 194 EA*

40. En annan bestämmelse av betydelse är artikel 194, som faller under avdelning V EA ("Allmänna bestämmelser"). Enligt denna artikel är var och en som antingen i tjänsten eller genom sina offentliga eller privata förbindelser med gemenskapens institutioner eller anläggningar eller med de gemensamma företagen skaffar sig eller får vetskap om "sådana faktiska förhållanden, upplysningar, kunskaper, dokument eller föremål vilka är sekretessbelagda" med stöd av bestämmelser som utfärdats av en medlemsstat eller någon av gemenskapens institutioner skyldig att bevara sekretessen gentemot alla obehöriga personer samt allmänheten. [16] Vidare skall medlemsstaterna enligt artikel 194.2 EA vidta "alla lämpliga åtgärder" för att underlätta att det gradvis införs "ett så enhetligt och omfattande sekretesskydd som möjligt". Som jag tidigare har anmärkt, fastställs grunderna för ett sådant sekretesskydd för information som gemenskapen får när den genomför sitt forskningsprogram i rådets förordning (Euratom) nr 3. [17]

G — *Artikel 296 EG*

41. Slutligen är även artikel 296.1 EG relevant i detta mål. Där stadgas följande:

"Bestämmelserna i detta fördrag skall inte hindra tillämpningen av följande regler:

a) Ingen medlemsstat skall vara förpliktad att lämna sådan information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen.

b) Varje medlemsstat får vidta åtgärder, som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen i fråga om tillverkning av eller

16 — Varje medlemsstat skall betrakta ett åsidosättande av denna skyldighet som ett brott mot statens sekretessregler. Staten skall därvid tillämpa sina rättsregler om "brott mot statens säkerhet eller om brott mot tystnadsplikt" och skall på begäran av varje berörd medlemsstat eller kommissionen väcka talan mot var och en under dess jurisdiktion som begår ett sådant brott.

17 — Se ovan punkt 30.

handel med vapen, ammunition och krigsmateriel; sådana åtgärder får inte försämra konkurrensvillkoren på den gemensamma marknaden vad gäller varor som inte är avsedda speciellt för militärändamål."

tillämpliga på alla särskilt farliga experiment, såväl militära som civila". Det var, har kommissionen hävdat, i enlighet med denna deklaration som den franska regeringen underrättade kommissionen om de kärnvapenprov som utfördes i Saharaöknen, vilka ägde rum under 1960-talet.

IV — Parternas yttranden

44. För det andra har kommissionen pekat på två resolutioner som Europaparlamentet antog vid tiden för kärnvapenproven i Franska Polynesien år 1995. I den första av dessa resolutioner uppger parlamentet att det [18]

A — *Kommissionens yttranden*

42. Kommissionen har till stöd för sin inställning att artikel 37 EA är tillämplig även på radioaktivt avfall från en militär anläggning anfört i huvudsak följande:

"10. anser att 'kärnvapenprov' måste betraktas som 'särskilt farliga experiment' enligt artikel 34 i Euratomfördraget, och begär att kommissionen, som är fördragens förvaltare, klart skall definiera vilka experiment som i enlighet med denna artikel skall klassificeras som 'särskilt farliga experiment',

43. För det första har kommissionen anfört att Republiken Frankrike, som vid tiden för Euratomfördragets undertecknande var den enda medlemsstat som hade beslutat att utveckla kärnvapenkapacitet, tidigare har medgett att kapitel 3 EA även är tillämpligt på strålningsrisker av militärt ursprung. Till stöd för detta argument har kommissionen hänvisat till en förklaring av Frankrikes utrikesminister av år 1957 inför Assemblée Nationale (den franska nationalförsamlingen) att "bestämmelserna i artikel 34 är

11. beklagar att de franska myndigheterna inte före det första provet översänt alla de handlingar som krävs för att kommissionen skall kunna behandla saken och för att

18 — Resolution om Frankrikes återupptagna kärnvapenprov (EGT C 269, 1995, s. 61).

oberoende internationella experter skall kunna upprätta en förteckning över försökens alla medicinska följder,

12. hävdar att detta fått till följd att ingen djupgående och noggrann prövning utförts av vare sig provens möjliga följder för miljön eller av de hälsoskyddsåtgärder som vidtagits, med hänsyn till de gränsvärden för strålningsdoser som anges i Euratomfördraget,

13. uppmanar kommissionen att omedelbart och fullt ut tillämpa artiklarna 34 och 35 i Euratomfördraget och att granska den tillgängliga informationen om de franska kärnvapenproven i samarbete med oberoende och kritiska experter ...".

45. I den andra resolution som kommissionen åberopat uppger parlamentet att det [19]

"8. ... liksom kommissionen [anser] att Euratomfördraget, i synnerhet artiklarna 34, 35 och 36, i princip är tillämpliga på kärnvapenprov som utförs av unionens medlemsstater och stöder kommissionens ståndpunkt att artikel 34 i Euratomfördraget är tillämpliga på militära experiment och att kärnvapenprov kan ses som 'särskilt farliga' experiment i denna artikels mening ...".

46. För det tredje har kommissionen åberopat uttalanden av domstolen i mål C-70/88, parlamentet mot rådet, [20] och mål C-29/99, kommissionen mot rådet. [21] I det första av dessa mål har kommissionen pekat på domstolens uttalande att artiklarna 30–39 EA syftar till att säkerställa "ett sammanhängande och effektivt hälsoskydd för befolkningen mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning, oavsett strålningskällan och oberoende av vilka persongrupper som utsätts för denna strålning". [22]

47. Vad gäller det andra av dessa mål har kommissionen till stöd för sin talan åberopat domstolens uttalande att

"avdelning II, kapitel 3, i Euratomfördraget syftar till att genomföra artikel 2 b i Euratomfördraget, enligt vilken gemenska-

19 — Resolution om kommissionens uttalande om kärnvapenprov (EGT C 308, 1995, s. 106).

20 — Dom av den 4 oktober 1991 i mål C-70/88, Europaparlamentet mot Europeiska gemenskapernas råd (REG 1991, s. I-4529; svensk specialutgåva, volym 11, s. I-405).

21 — Dom av den 10 december 2002 i mål C-29/99, Europeiska gemenskapernas kommission mot Europeiska unionens råd (REG 2002, s. I-11221).

22 — Punkt 14.

pen skall 'uppställa enhetliga säkerhetsnormer för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd samt övervaka tillämpningen av dessa normer'. Denna uppgift kan å ena sidan inte utföras utan kontroll av källor till skadlig strålning. Å andra sidan skall gemenskapens verksamhet på området för hälsoskydd ske med beaktande av medlemsstaternas behörighet enligt i synnerhet avdelning II, kapitel 3, i Euratomfördraget." [23]

B — *Förenade kungarikets och Republiken Frankrikes yttranden*

48. Till stöd för sin inställning att Euratomfördraget enbart avser utvecklingen av kärnenergi för fredliga syften, har Förenade kungariket, med stöd av Republiken Frankrike, framfört följande huvudargument.

49. För det första har Förenade kungariket sökt stödja sig på den definition av gemenskapens uppgift som återfinns i artikel 1 EA. Enligt denna artikel är det Euratoms uppgift att "genom att skapa de förutsättningar som behövs för en snabb organisation och tillväxt av kärnenergiindustrierna, bidra till en höjning av levnadsstandarden i medlemsstaterna och till utvecklingen av förbindelserna med övriga länder". Förenade kungariket har anmärkt att det är "för att fullgöra sin uppgift", enligt formuleringen i artikel 2 EA, som gemenskapen ålagts de skyldigheter som räknas upp i artikeln, vilka innefattar att ställa upp "enhetliga säkerhetsnormer för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd samt övervaka tillämpningen av dessa normer". Enligt Förenade kungarikets åsikt följer härav att "gemenskapens hälsoskyddsansvar är en oundgänglig del av dess ansvar för utvecklingen av kärnenergi för civila och kommersiella ändamål". Följden av detta har påstått vara att Euratomfördraget "helt saknar tillämpning på kärnenergi för försvarsändamål".

50. För det andra har Förenade kungariket hävdat att om Euratomfördraget hade varit avsett att tillämpas på försvarsverksamhet, "hade det krävts ingående undantagsbestämmelser beträffande tillgång till försvarsanläggningar och mottagande av känslig försvarsrelaterad information". Förenade kungariket har påstått att inga sådana undantag finns i fördraget förutom artikel 84 tredje stycket EA. [24] Denna artikel innebär inte heller, enligt Förenade kungarikets mening, att Euratomfördraget är tillämpligt på försvarsverksamhet som inte specifikt undantagits, utan är endast till för att "dra en gräns" mellan den civila sektorn och försvarssektorn för de fall då försvarsmyndigheterna mottar kärnmaterial för försvarsändamål från en civil/kommersiell kärnenergianläggning. Syftet med artikel 84 EA är med andra ord, enligt vad Förenade kungariket har gjort gällande, att visa att före-

23 — Punkt 76.

24 — Se ovan punkt 38.

skrivna kontrollåtgärder inte gäller för material från den tidpunkt då de övergår till att behandlas för försvarsändamål.

51. Förenade kungarikets tredje argument grundar sig på avsaknaden av en bestämmelse motsvarande artikel 296 EG i Euratomfördraget, det vill säga att ingen medlemsstat skall vara förpliktad att lämna sådan information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen. Enligt Förenade kungariket "kan frånvaron av en sådan bestämmelse endast bekräfta att Euratomfördraget aldrig var avsett att tillämpas på kärnkraft för försvarsändamål". Då artikel 296 EG utgör ett väsentligt skydd för medlemsstaternas säkerhetsintressen, är dess frånvaro från Euratomfördraget enligt Förenade kungarikets åsikt ett irreparabelt "tomrum" som talar emot tillämpning av detta fördrag på försvarssektorn. På motsvarande sätt har Förenade kungariket hävdat att frånvaron i artikel 96 EA [25] av en bestämmelse motsvarande artikel 39.4 EG som undantar anställning i offentlig tjänst från principen om fri rörlighet för arbetstagare inom kärnenergiområdet "förtjänar att påpekas och stämmer överens med påståendet att Euratomfördraget inte är tillämpligt på försvarsverksamhet".Förenade kungariket har också invänt mot kommissionens tolkning av domarna i mål C-187/87, Saarland, [26] i mål C-70/88, parlamentet mot rådet, [27] och i mål C-29/99, kommissionen mot rådet. [28]

52. Slutligen har Förenade kungariket pekat på ett antal konsekvenser som en tillämpning av artikel 37 EA på försvarsverksamhet enligt dess åsikt skulle få. [29] Förenade kungariket har exempelvis hävdat att upplysningar om radioaktiva avfallsflöden som lämnas ut skulle kunna läggas till grund för "baklängeskonstruktion" (*reverse engineering*), det vill säga att man sluter sig till konstruktionen av kärndrifts- och vapensystem utifrån sammansättningen av avfallsflöden som genereras av driften eller nedmonteringen av driftssystem och nedmonteringen av vapensystem. Likaledes har Förenade kungariket anfört att ett utlämnande av upplysningar om nedläggningen av en reaktor skulle kunna avslöja kapaciteten hos reaktorer som ännu är i bruk, eftersom reaktorer som avvecklas kan vara likadana som reaktorer som fortsätter att användas.

53. Förenade kungariket har i detta avseende hänfört sig analogt till Radioactive Substances Act 1993 (brittisk lag om radioaktivt material av år 1993), i vilken föreskrivs att ett

25 — Enligt artikel 96 EA skall "[m]edlemsstaterna ... upphäva alla på nationalitet grundade inskränkningar för tillträde till kvalificerade anställningar inom kärnenergiområdet såvitt gäller medborgare i medlemsstaterna, med förbehåll för de begränsningar som följer av grundläggande hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa" (det vill säga i stort motsvarande artikel 39.2 EG och 39.3 EG).

26 — Dom av den 22 september 1988 i mål C-187/87, Saarland m.fl. mot Ministre de l'Industrie, des P et T et du Tourisme m.fl. (REG 1988, s. 5013; svensk specialutgåva 9, s. 643).

27 — Se ovan punkt 46.

28 — Se ovan punkt 46.

29 — Se Förenade kungarikets yttrande över Republiken Frankrikes intervention.

offentligt register över radioaktiva ämnen skall upprättas och upprätthållas. Förenade kungariket har anmärkt att det på ministernivå kan ges anvisningar om att vissa typer av information inte bör föras in i registret med hänsyn till den nationella säkerheten. Vidare får uppgifter som samlats in efter övervakning av försvarsanläggningar endast undersökas av sådana anställda vid Environment Agency eller Scottish Environmental Protection Agency (skotska miljöskyddsverket) som har genomgått säkerhetsprövning för att få utföra denna uppgift. Enligt Förenade kungariket skulle motsvarande specialbestämmelser ha inkluderats i Euratomfördraget om det hade varit avsett att tillämpas på försvarsverksamhet.

54. Förutom att stödja ovannämnda argument har Republiken Frankrike åberopat domstolens utslag i avgörande 1/78, vilket Frankrike anser skall tolkas som att "material och anläggningar för militära ändamål var uteslutna från Euratomfördragets tillämpningsområde". [30]

55. Republiken Frankrike har också pekat på ett antal tillfällen sedan Euratom upprättades då Republiken Frankrike har argumenterat emot att Euratomfördraget skulle tillämpas på försvarsverksamhet, bland annat i dess yttranden i förstainstansrättens mål T-219/95 R, Danielsson mot kommissionen. [31] Republiken Frankrike ansåg det inte vara relevant att den försåg kommissionen med information om sina kärnvapenprov i Polynesien år 1995 och hävdade att detta var "en del av en politisk dialog mellan den franska regeringen och kommissionen och svarade mot ett centralt behov av öppenhet".

V — Bedömning

56. Avgörande i detta mål är uppenbarligen tolkningen av artikel 37 EA: gäller den skyldighet som åläggs medlemsstaterna däri även i fråga om deponering av radioaktivt avfall från militära anläggningar?

57. Det är enligt min mening upplysande att ta sig an denna fråga med följande inledande anmärkningar i åtanke.

30 — Avgörande nr 1/78 av den 14 november 1978, Internationella atomenergiorganets förslag till konvention om skydd av kärnmaterial, kärnenergianläggningar och kärnmaterialtransporter (REG 1978, s. 2151; svensk specialutgåva 4, s. 187).

31 — Beslut av den 22 december 1995 i mål T-219/95 R, Marie-Thérèse Danielsson m.fl. mot Europeiska gemenskapernas kommission (REG 1995, s. II-3051).

58. För det första är de inställningar som parterna givit uttryck för i sina yttranden sinsemellan oförenliga. Kommissionen har hävdat att artikel 37 EA är tillämplig på militär verksamhet, medan Förenade kungariket, med stöd av Republiken Frankrike, har hävdat att denna artikel inte över huvud taget är tillämplig på sådan verksamhet. Det är anmärkningsvärt att ingen av parterna i sina yttranden har övervägt möjligheten av en "medelväg" eller "kompromisslösning".

59. För det andra är de intressen som står på spel i det förevarande målet, såsom de har definierats av parterna, högst betydande: å ena sidan vissa medlemsstaters oavvisliga nationella säkerhetsintressen, å den andra väsentliga folkhälsoskyddsskäl liksom intresset av gränsöverskridande miljöskydd.

60. Härav följer att en slutsats som förbehållslöst ger den ena parten rätt ofrånkomligen skulle få betydande negativa återverkningar för något väsentligt intresse.

61. Det är enligt min bedömning av avgörande betydelse att beakta detta vid tolkningen av artikel 37 EA i dess systematiska och historiska sammanhang.

A — *Bokstavlig tolkning*

62. Utifrån en rent bokstavlig tolkning av denna artikel står det klart att den, sett till den direkta ordalydelsen, är tillämplig inte bara på radioaktivt avfall från civila och kommersiella kärnenergianläggningar utan även från militära anläggningar. Medlemsstaterna är skyldiga att tillhandahålla kommissionen "allmänna upplysningar om *varje*[32] plan för deponering av radioaktivt avfall av alla slag" för att ge kommissionen möjlighet att avgöra om en sådan plan kan leda till radioaktiv kontamination av en annan medlemsstats territorium. Inget uttryckligt undantag ges för militära anläggningar, till skillnad från i andra kapitel i fördraget, där uttryckliga bestämmelser finns till skydd för medlemsstaters militära intressen, såsom artiklarna 24 EA och 84 EA.

63. Detta uteslutande på ordalydelsen grundade resonemang, om än övertygande i någon mån, är dock inte avgörande i det förevarande fallet. För att göra en riktig tolkning av artikel 37 EA måste denna sättas in i sitt sammanhang och tolkas inte bara utifrån sin uttryckliga ordalydelse utan även mot bakgrund av Euratomfördraget som helhet, med hänsyn tagen till dess syften

32 — Min kursivering.

"och dess utvecklingsstadium vid den tidpunkt då den ifrågavarande bestämmelsen skall tillämpas". [33]

66. Den betydelse som kärnenergisektorn uppfattades ha, i kombination med att det var en tydligt avgränsad sektor, var alltså drivkraften bakom bildandet av Euratom och därmed en gemensam kärnenergimyndighet.

B — *Systematiken hos och syftet med kapitel 3 EA med beaktande av Euratomfördraget som helhet*

64. Såsom anges i Euratomfördragets ingress upprättades detta fördrag för "att skapa förutsättningar för utvecklingen av en effektiv kärnindustri som väsentligt ökar energiproduktionen, moderniserar tekniken och inom talrika andra områden bidrar till välstånd för deras folk".

67. Det står dock klart att målet med Euratomfördraget inte var begränsat enbart till utvecklingen av kärnenergiindustrin. Fördragets upphovsmän såg garantier för allmänhetens hälsa och säkerhet som ett oeftergivligt villkor för utvecklingen av kärnenergisektorn. [35]

65. Såsom slås fast i den så kallade Spaak-rapporten, som innehåller den grundläggande planen för fördraget, [34] tycks atomenergi utgöra den väsentliga tillgång som till slut kan användas för att säkerställa produktionens utveckling och förnyelse och för att möjliggöra framsteg i arbetet för freden.

68. För att uppnå detta mål avsåg kapitel 3 i Euratomfördraget, såsom har skisserats ovan, att skapa "sådana förhållanden i säkerhetshänseende att farorna för befolkningens liv och hälsa avlägsnas" (fjärde skälet). Detta skulle uppnås genom att ställa upp "enhetliga säkerhetsnormer för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd samt övervaka tillämpningen av dessa normer" (artikel 2 EA).

33 — Se i detta avseende domstolens dom av den 6 oktober 1982 i mål C-283/81, CILFIT (REG 1982, s. 3415; svensk specialutgåva , s. 513), punkt 20: "... varje gemenskapsrättslig bestämmelse [måste] sättas in i sitt sammanhang och tolkas mot bakgrund av gemenskapsrätten som helhet, med hänsyn tagen till gemenskapsrättens syften och dess utvecklingsstadium vid den tidpunkt då den ifrågavarande bestämmelsen skall tillämpas."

34 — Rapport från den mellanstatliga kommittén upprättad av Messinakonferensen till utrikesministrarna, Bryssel den 21 april 1956, s. 9.

35 — Spaak-rapporten, som publicerades år 1956, hänvisar uttryckligen till händelserna tio år tidigare och säger att "atomens kraft avslöjades ... på ett skräckinjagande vis" (se ovan punkt 65, s. 99). I rapporten sägs följande: "'Garantier mot risken för en oklok användning [av kärnenergi] är av central betydelse. Kärnenergiindustrin kommer inte att utvecklas om inte säkra villkor upprättas som avlägsnar farorna för liv och hälsa för arbetstagarna och befolkningen i stort (s. 100).

69. Detta mål skulle, såsom beskrivits ovan, uppnås på följande sätt:

— Grundläggande miniminormer skulle upprättas för skydd mot joniserande strålning, som medlemsstaterna är skyldiga att följa (artiklarna 30–33 EA).

— Kommissionen skulle vara skyldig att övervaka och godkänna medlemsstaters planer på "särskilt farliga experiment" eller deponering av radioaktivt avfall i förväg (artiklarna 34 EA och 37 EA).

— Radioaktivitetsnivåerna skulle övervakas och meddelas kommissionen och kommissionen skulle även vara behörig att avge rekommendationer till medlemsstaterna i detta avseende (artiklarna 35 EA, 38 EA och 39 EA).

70. Såsom beskrivits ovan har en betydande mängd sekundärrätt antagits för att främja folkhälsoskyddet inom kärnenergiområdet sedan Europeiska atomenergigemenskapen bildades. Dessa rättsakter betonar undantagslöst vikten av hälsoskyddsmålen i kärnenergisammanhang. Ett exempel är rådets resolution 92/C 172/02 av den 18 juni 1992 om tekniska problem rörande kärnsäkerhet, vari rådet betonar "den särskilda vikt det fäster vid kärnsäkerhet i Europa och därför omber medlemsstaterna och kommissionen att uppta samarbete inom kärnenergiområdet som ett grundläggande och prioriterat mål inom gemenskapen ...". [36]

71. Ett ytterligare belysande exempel är rådets beslut 94/179/Euratom av den 21 mars 1994, vari rådet noterade att "Europeiska atomenergigemenskapen inrättades för att genomföra de säkerhetsåtgärder som krävs för att undanröja all fara för allmänhetens liv och hälsa". [37]

36 — EGT C 172, s. 2. Rådet anmärker även att "frågan om kärnsäkerhet är betydelsefull, särskilt vad gäller folkhälso- och arbetarskydd liksom skyddet för miljön mot farorna med joniserande strålning, särskilt med tanke på den utveckling som har ägt rum i hela Europa" och uppmanar "kommissionen, nationella säkerhetsmyndigheter, institutioner specialiserade på utvärdering av kärnsäkerhet, forsknings- och utvecklingsinstitutioner, kärnenergianläggningar och tillverkare i gemenskapen att även fortsättningsvis samarbeta aktivt inom den väletablerade och fortgående processen av samråd och samverkan ...".

37 — Rådets beslut 94/179/Euratom av den 21 mars 1994 om ändring av beslut 77/270/Euratom som ger kommissionen befogenhet att ta upp Euratom-lån i syfte att bidra till den finansiering som krävs för att förbättra säkerheten och effektiviteten i kärnkraftverk i vissa icke-medlemsstater (EGT L 84, s. 41; svensk specialutgåva, område 10, volym 1, s. 76). Se även kommissionens rekommendation 1999/829/Euratom av den 6 december 1999 om tillämpningen av artikel 37 i Euratomfördraget (EGT L 324, s. 23), vari syftet med artikel 37 uppges vara att förebygga "all eventuell radioaktiv kontaminering av en annan medlemsstat", och de ändrade förslagen till rådets direktiv (Euratom) om fastställande av grundläggande skyldigheter och allmänna principer för säkerhet vid kärntekniska anläggningar och om säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall, KOM(2004) 526 slutlig.

72. Vidare har domstolen vid ett flertal tillfällen betonat vikten av Euratomfördragets hälsoskyddsmål.

73. Ett exempel är mål C-70/88, parlamentet mot rådet, [38] där frågan var huruvida det var riktigt att välja artikel 31 EA som rättslig grund för förordning nr 3954/87 [39] Parlamentet menade att den korrekta rättsliga grunden i själva verket var artikel 100a i EEG-fördraget och hävdade därvid bland annat att artikel 30 och följande artiklar i Euratomfördraget endast var tillämpliga på "primär" strålning, det vill säga strålning som producerades direkt i ett kärnkraftverk eller vid hanteringen av kärnbränsle, och inte på "sekundär" strålning, det vill säga strålning som når allmänheten indirekt genom kontaminerade livsmedel eller foder.

74. Domstolen avvisade detta argument och anlade därvid ett brett perspektiv på syftet med kapitel 3 i Euratomfördraget. Målet med kapitlet var "... att säkerställa ett sammanhängande och effektivt hälsoskydd för befolkningen mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning, oavsett strålningskällan och oberoende av vilken personkrets som utsätts för denna strålning". [40]

75. Generaladvokat Van Gerven var likaledes, i sitt förslag till dom i målet i fråga, tydlig beträffande den centrala roll som hälsoskyddsbestämmelserna spelar i Euratomfördraget. Enligt hans åsikt var syftet med kapitel 3 i Euratomfördraget att säkerställa "ett sammanhängande och effektivt hälsoskydd för befolkningen mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning". [41] Han underströk betydelsen av att säkerställa "den ändamålsenliga verkan av bestämmelserna i Euratomfördraget" och yttrade följande:

"Såsom redan har konstaterats, grundar sig parlamentets tre argument på tanken att Euratomfördraget, och mer specifikt hälsoskyddsreglerna i artikel 30 och följande artiklar i fördraget, måste anses ha ett begränsat tillämpningsområde. Jag kan inte godta ett sådant restriktivt synsätt. Med tanke på de allvarliga hälsorisker som joniserande strålning medför, anser jag i själva verket att artikel 30 och följande artiklar i Euratomfördraget måste tolkas så, att de ger gemenskapen behörighet att skydda befolkningens hälsa på ett sammanhängande och effektivt sätt. [42]

Det tycks mig därför väsentligt att anse att artikel 30 och följande artiklar i Euratomfördraget har full verkan." [43]

38 — Se ovan punkt 46.
39 — Se ovan punkt 21.
40 — Punkt 14.
41 — Punkt 20.
42 — Punkt 23.
43 — Punkt 24.

76. I sin dom i målet Saarland betonade domstolen att artikel 37 skall tolkas "mot bakgrund av dess sammanhang och syfte inom Euratomfördragets system". [44] För att "säkerställa den ändamålsenliga verkan av denna föreskrift" [45] slog domstolen fast att artikel 37 skulle tolkas på ett sätt som innebär att kommissionen skall tillhandahållas allmänna upplysningar om en plan för deponering av radioaktivt avfall innan tillstånd till sådan deponering ges av den berörda medlemsstatens behöriga myndigheter.

77. Sammanfattningsvis har de målsättningar som ligger till grund för kapitel 3 i Euratomfördraget — folkhälso- och miljöskydd — konsekvent ansetts vara av yttersta vikt ända sedan fördraget trädde i kraft. [46]

C — *Behandlingen av försvarssektorn i Euratomfördraget*

78. Nästa steg i bedömningen huruvida det är riktigt att tolka artikel 37 EA så, att den omfattar radioaktivt avfall från militära anläggningar, är att undersöka hur försvarssektorn behandlas i Euratomfördraget.

79. Det bör här för det första uppmärksammas, att när fördraget slöts bedrev ingen av medlemsstaterna någon militär kärnenergiverksamhet. Det fanns vid den tiden endast tre kärnvapenmakter: USA, Förenade kungariket och Sovjetunionen. Det var därför inte då direkt nödvändigt att avgöra huruvida Euratomfördraget var tillämpligt på kärnenergi inom försvarssektorn.

80. Därmed är inte sagt att frågan inte diskuterades av gemenskapens grundare när fördraget utarbetades. Det bör hållas i minnet att diskussionerna ägde rum mot bakgrund av internationella nedrustningsförhandlingar liksom allmänna spekulationer om att Republiken Frankrike övervägde att

44 — Se ovan punkt 51, punkt 10.

45 — Se ovan punkt 51, punkt 19.

46 — Man kan finna ett ytterligare exempel på detta i Euratomfördragets systematik. I artikel 87 EA stadgas följande: "Medlemsstaterna, personer eller företag skall ha en obegränsad rätt att använda och förbruka de speciella klyvbara material som på föreskrivet sätt har kommit i deras besittning, med förbehåll för deras förpliktelser enligt detta fördrag och då särskilt i fråga om säkerhetskontroll, byråns optionsrätt samt hälsoskydd." Det är värt att påpeka att, vilket diskuteras nedan, fördragsbestämmelserna om säkerhetsåtgärder innehåller ett uttryckligt undantag för försvarsområdet, medan hälsoskyddsbestämmelserna inte gör det. På internationell nivå har vikten av kärnsäkerhet betonats i ett flertal rättsakter, bland annat konventionen om kärnsäkerhet, som utarbetades under överinseende av Internationella atomenergiorganet (EGT L 318, 1999, s. 21).

ansluta sig till kretsen av kärnvapenmakter.[47] Den möjliga tillämpningen av det framtida Euratomfördraget var alltså då en politiskt känslig fråga.[48]

81. I förarbetena till fördraget antecknas dock följande:

"Ministrarnas allmänna åsikt var att det var viktigare att finna en lösning som inte definitivt uteslöt militär användning och samtidigt säkerställde att en sådan lösning inte kunde äventyra de säkerhetsåtgärder som erkändes vara av fundamental betydelse."[49]

82. Förenade kungarikets påstående att Euratomfördraget inte över huvud taget var avsett att tillämpas på försvarssektorn tycks således inte stämma överens med de bevis som finns för vilka avsikter som fördragets upphovsmän hade vid denna tid.

83. Vidare innehåller Euratomfördraget ett antal andra artiklar som uttryckligen behandlar militär kärnenergiverksamhet, och som visar att fördragets upphovsmän vid utformningen av fördraget var angelägna om att respektera och ta hänsyn till den känsliga karaktären hos information inom detta område.

84. Det första exemplet på detta återfinns i artiklarna 24–28 EA, genom vilka, såsom sammanfattas ovan,[50] det upprättas ett särskilt sekretesskydd som är tillämpligt på information som gemenskapen får när den genomför sitt forskningsprogram och vars röjande är ägnat att skada en eller flera medlemsstaters försvarsintressen. Det detaljerade och omfattande sekretesskydd som innefattas i dessa artiklar är, tillsammans med genomförandebestämmelser i sekundärrätten, avsett att säkerställa att känslig försvarsrelaterad information hemligstämplas enligt lämplig säkerhetsklass i den utsträckning detta är "absolut nödvändigt" med hänsyn till medlemsstaternas försvarsintressen. Framgången för detta system är beroende av ett nära samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna.

85. Ett andra exempel på att fördragets upphovsmän var angelägna att vidta åtgärder

47 — Se exempelvis Edgar Faures uttalande år 1956 för den franska regeringens räkning: "Om Frankrike beslutar att gå vidare med militära tillämpningar och att förbereda och sedan spränga en bomb efter fyra år, tänker inte Frankrike underlåta nödvändigt samråd med sina partners eller undandra sig gemenskapskontroll." Citatet återges i förarbetena till Euratomfördraget, s. 246.

48 — Spaak-rapportens upphovsmän, det vill säga ledarna för delegationerna från de blivande Euratom-medlemmarna, intog den ståndpunkten att denna fråga endast kunde avgöras på högsta politiska nivå: "Frågan om vissa staters eventuella användning av atomenergi för militära ändamål är av politisk natur och går utöver författarnas befogenheter. Författarna anser inte att de bör behandla denna fråga i rapporten." Se hänvisning i punkt 65 ovan, s. 122.

49 — Förarbetena till Euratomfördraget, s. XIX.

50 — Se punkterna 22–33.

för försvarsrelaterad kärnenergiverksamhet återfinns i artikel 84 EA,[51] vari, såsom sammanfattas ovan, görs ett undantag från säkerhetskontrollerna för speciella material för försvarsändamål enligt kapitel 7 EA. Det förtjänar här att påpekas att inte alla försvarsrelaterade material undantas från dessa säkerhetskontroller utan endast de som "är föremål för särskild bearbetning för [försvarsändamål] eller som efter bearbetningen placeras eller lagras i en militär anläggning enligt en särskild plan".[52] Detta antyder således att säkerhetskontrollerna i kapitel 7 EA skulle tillämpas på sådana försvarsrelaterade material som inte täcks av ordalydelsen i artikel 84 tredje stycket EA.

86. Ett tredje exempel på målsättningen hos fördragets upphovsmän att hålla känslig information hemlig, om än inte uttryckligen begränsat till försvarssektorn, är artikel 194 EA,[53] varigenom fastställs en absolut skyldighet för var och en som får tillgång till känslig kärnenergirelaterad information som är sekretessbelagd enligt en medlemsstats eller en Euratom-institutions sekretessbestämmelser att bevara denna sekretess.

87. På liknande sätt är kommissionen enligt artikel 13 EA skyldig att, vad gäller information som den fått enligt denna artikel på villkor som inskränker dess användning och spridning (exempelvis s.k. klassificerad information), säkerställa att dessa inskränkningar respekteras.[54]

88. Vart och ett av dessa exempel visar på den hänsyn som fördragets upphovsmän tog till behovet att bevara hemlig kärnenergirelaterad information avseende bland annat försvarsfrågor. Vart och ett är en avvägning mellan å ena sidan det övergripande målet i respektive fördragskapitel (exempelvis informationsspridning) och å andra sidan medlemsstaternas legitima intresse av att säkerställa sekretess inom försvarssektorn och på andra områden.

D — *Förenade kungarikets och Republiken Frankrikes argument*

89. Även om jag behandlar parternas argument genomgående i detta förslag till dom, förtjänar följande argument enligt min mening särskild uppmärksamhet.

51 — Se ovan punkterna 37 och 38.

52 — Artikel 84 tredje stycket EA.

53 — Se ovan punkt 40.

54 — Se ovan punkt 36.

90. Till stöd för sin inställning har Förenade kungariket, såsom sammanfattas ovan, sökt stödja sig på definitionen av gemenskapens uppgift i artikel 1 EA, det vill säga att "genom att skapa de förutsättningar som behövs för en snabb organisation och tillväxt av kärnenergiindustrierna, bidra till en höjning av levnadsstandarden i medlemsstaterna och till utvecklingen av förbindelserna med övriga länder". [55]

91. Detta argument är inte övertygande. För det första ger ordalydelsen i artikel 1 EA inte i sig stöd för slutsatsen att kärnenergi som används för försvarsändamål faller utanför fördragets tillämpningsområde. Det finns ingen naturlig tolkning av formuleringen "att skapa de förutsättningar som behövs för en snabb organisation och tillväxt av kärnenergiindustrierna" som nödvändigtvis utesluter att fördraget tillämpas på militära anläggningar. Även om, såsom angetts ovan, ett av huvudskälen till Euratomfördragets tillkomst var att stödja utvecklingen av en civil och kommersiell kärnenergiindustri i medlemsstaterna, så gick detta hand i hand med en strävan att säkerställa fullgoda minimikrav beträffande hälsoskydd inom kärnenergisektorn. [56]

92. Såsom anmärkts ovan, har rådet uttalat att "Europeiska atomenergigemenskapen inrättades för att genomföra de säkerhetsåtgärder som krävs för att undanröja all fara för allmänhetens liv och hälsa". [57]

93. Såsom jag har diskuterat ovan, skulle en tolkning av artikel 1 EA som utesluter all tillämpning av Euratomfördraget på försvarsfrågor i alla händelser strida mot de uppgifter som finns i Spaak-rapporten om avsikterna hos fördragets upphovsmän och dessutom innebära att de bestämmelser i fördraget som uttryckligen behandlar dess tillämpning på försvarsområdet skulle vara överflödiga och utan funktion.

94. Vidare har Republiken Frankrike fört fram ett argument som grundar sig på avgörande nr 1/78, i vilket domstolen — enligt Frankrikes mening — slog fast att "material och anläggningar för militära ändamål var uteslutna från Euratomfördragets tillämpningsområde". [58]

95. Detta är, som jag ser det, inte en korrekt tolkning av domstolens avgörande. Dom-

55 — Se ovan punkt 49.

56 — På liknande sätt kan sägas att även om det i ingressen talas om att "kärnenergin utgör en oumbärlig källa för att säkerställa produktionens utveckling och förnyelse och för att möjliggöra framsteg i arbetet för freden", vilket förklarar ett huvudskäl bakom fördragets tillkomst, visar inte detta e contrario att upphovsmännen avsåg att undanta militär verksamhet från fördragets tillämpningsområde.

57 — Beslut 94/179, se ovan punkt 71.

58 — Se ovan punkt 54.

stolen skulle i det målet uttala sig om huruvida Internationella atomenergiorganets konvention om skydd av kärnmaterial, kärnenergianläggningar och kärnmaterialtransporter var förenlig med Euratom-fördraget. Det uttalande av domstolen som den franska regeringen har stött sig på avsåg specifikt och uttryckligen endast artiklarna 84 EA och 86 EA, inom ramen för en allmän jämförelse mellan konventionens och fördragets tillämpningsområden.[59] Domstolen avsåg inte, enligt min mening, att fastställa någon allmän princip att kärnmaterial som används för försvarsändamål per definition faller utanför fördragets tillämpningsområde.

97. Enligt min bedömning är inget av dessa argument avgörande.

E — *Relevansen av Frankrikes historiska inställning och Europaparlamentets resolutioner*

98. För det första kan inte ett ensidigt ställningstagande av en medlemsstat vara relevant för den korrekta tolkningen av Euratomfördraget. Den franska regeringens inställning i denna fråga har dessutom inte varit helt konsekvent sedan Euratomfördraget förhandlades och trädde i kraft och kan därför, som jag ser det, inte tas i beaktande vid den förevarande bedömningen.

96. Såsom jag nämnt ovan, har kommissionen i sina inlagor stött sig på att den franska regeringen år 1960 underrättade kommissionen om sina planer att utföra kärnvapenprov i Saharaöknen liksom på ett antal resolutioner från Europaparlamentet av år 1995, vari parlamentet uttryckte den åsikten att Euratomfördraget, och i synnerhet artiklarna 34 EA och 36 EA, i princip var tillämpliga på kärnvapenprov som medlemsstaterna utförde.[60] Republiken Frankrike har i gengäld hänvisat till tillfällen, bland annat i inlagor till domstolen, då Frankrike har bestritt att Euratomfördraget skulle vara tillämpligt inom det militära området.

99. För det andra är det nödvändigt att vid denna bedömning skilja mellan handlingar som Europaparlamentet utför i sin roll som lagstiftare och rent politiska uttalanden av parlamentet. Medan den förra kategorin är relevant för domstolen, är den senare per definition ej rättslig. De parlamentsresolutioner som kommissionen hänvisat till faller klart inom den andra kategorin och kan

59 — Ibid., punkt 12.

60 — Se ovan punkterna 44–47.

således inte vara avgörande för den aktuella frågan.

F — *Analogi med EG-fördraget*

100. Ett sista betydande moment vid tolkningen av artikel 37 EA är, enligt min åsikt, att göra en analogi med behandlingen av medlemsstaternas försvarsintressen i EG-fördraget.[61] I detta avseende är artikel 296.1 EG upplysande såtillvida som den syftar till att bevara medlemsstaternas väsentliga säkerhetsintressen vad beträffar tillhandahållande av försvarsrelaterad information. Däri stadgas att "[i]ngen medlemsstat skall vara förpliktad att lämna sådan information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen".

101. Det står klart att följden av denna bestämmelse inte är att EG-fördraget som helhet saknar tillämpning på försvarsområdet. Snarare är det så, att artikeln endast är tillämplig i de särskilda fall då en medlemsstat anser att dess "väsentliga säkerhetsintressen" skulle lida skada om den var skyldig att lämna vissa specifika upplysningar.

102. Det är alltså inte så att exempelvis avdelning XIX i EG-fördraget om miljön i princip saknar tillämpning på miljöfrågor som uppkommer i försvarssektorn. Utgångspunkten är snarare, för att främja målsättningen i artikel 2 EG om "en hög nivå i fråga om miljöskydd", att åtgärder som vidtas för att främja miljömål skall tillämpas i samma utsträckning på det militära området, såvida inte detta skulle strida mot väsentliga säkerhetsintressen — såsom stadgas i artikel 296 EG — i vilket fall ett undantag för försvarssektorn måste ges uttryckligen i den relevanta lagstiftningen.[62] Så är på motsvarande sätt fallet med lagstiftning som antagits

61 — För ett annat fall där en analogi med EG-fördraget använts vid tolkningen av Euratomfördraget, se generaladvokat Van Gerven i mål C-70/88 (se ovan punkt 46), punkt 23: "Jag ser inget giltigt skäl att tolka räckvidden av en politik som fastställts i Euratomfördraget efter andra regler än de som avser räckvidden av en politik som fastställts i EG-fördraget ..." Detta resonemang i analogi med EG-fördraget är, enligt min åsikt, upplysande i det aktuella målet, trots principen om Euratomfördragets oberoende giltighet (se artikel 305 EG).

62 — Avfall från militära anläggningar är till exempel i princip inte undantaget från rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall (EGT L 194, s. 39; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 238). Likaledes kan militära anläggningar i samma utsträckning utses till "särskilda bevarandeområden" enligt rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, s. 7; svensk specialutgåva, område 15, volym 11, s. 114). I artikel 1.4 i rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT L 175, s. 40; svensk specialutgåva, område 15, volym 6, s. 226), ändrad genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003 (EUT L 156, s. 17), stadgas däremot följande: "Medlemsstaterna får, efter bedömning från fall till fall och inom ramen för den nationella lagstiftningen, besluta att inte tillämpa detta direktiv på projekt som avser det nationella försvaret om de anser att det skulle inverka negativt på detta syfte."

enligt avdelning XI om socialpolitik eller avdelning XIII om folkhälsa i EG-fördraget. [63]

103. Det är i detta sammanhang relevant att ta ställning till Förenade kungarikets påstående att frånvaron av en bestämmelse motsvarande artikel 296 EG i Euratomfördraget är ett "tomrum" i Euratomfördraget och skall tolkas som att detta fördrag aldrig var avsett att tillämpas på användning av kärnenergi för försvarsändamål. [64]

104. Detta argument är inte övertygande. Enligt min mening grundar det sig på en oriktig bedömning av förhållandet mellan Euratomfördraget och EG-fördraget. Detta förhållande ser ut så att EG-fördraget inte är tillämpligt på frågor som faller under bestämmelser som återfinns i Euratomfördraget eller har antagits till följd av detta fördrag. I artikel 305.2 EG stadgas följande: "Bestämmelserna i detta fördrag skall inte inverka på bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen."

105. Det är dock viktigt att notera, att EG-fördraget kan vara tillämpligt på frågor som inte regleras i Euratomfördraget eller dess genomförandebestämmelser. Exempelvis tog domstolen i sitt yttrande nr 1/94 ställning till huruvida Europeiska gemenskapen hade exklusiv behörighet att ingå multilaterala avtal rörande varuhandel i den mån dessa avtal berör Euratom-varor. Med hänvisning till nuvarande artikel 305.2 EG fann domstolen att så var fallet: "Eftersom Euratomfördraget inte innehåller några bestämmelser om utrikeshandel, finns det ingenting som hindrar att avtal som ingås enligt artikel 113 i EG-fördraget utsträcks till att omfatta även internationell handel med Euratom-produkter." [65]

106. Detta är i linje med domstolens praxis rörande förhållandet mellan EG-fördraget och kol- och stålfördraget, om vilket stadgas

63 — Rådets direktiv 89/654/EEG av den 30 november 1989 om minimikrav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen (EGT L 393, s. 1; svensk specialutgåva, område 5, volym 4, s. 170) är till exempel i princip tillämpligt på militära arbetsplatser.

64 — Se ovan punkt 51.

65 — Yttrande nr 1/94 av den 15 november 1994 om gemenskapens behörighet att ingå internationella avtal om tjänster och skydd av immaterialrätter (REG 1994, s. I-5267; svensk specialutgåva 16, s. 233), punkt 24.

i artikel 305.1 EG i liknande ordalag som artikel 305.2 EG. [66]

107. Av detta följer, enligt min bedömning, att förhållandet mellan Euratom- och EG-fördragen motsäger förekomsten av ett "tomrum" som härrör från frånvaron av en bestämmelse motsvarande artikel 296 EG i Euratomfördraget. Snarare är det så att de säkerhetsmekanismer som artikel 296 EG innehåller kan vara tillämpliga på varor som täcks av Euratomfördraget, såtillvida som det inte uttryckligen finns likvärdiga mekanismer till skydd för medlemsstaternas väsentliga säkerhetsintressen i Euratomfördraget och dess genomförandebestämmelser. Förenade kungarikets argument på denna punkt kan därför, enligt min åsikt, inte godtas.

VI — Förslag till tolkning av artikel 37 EA

108. Ovanstående bedömning av systematiken hos och syftet med kapitel 3 i Euratomfördraget liksom behandlingen av försvarssektorn i Euratomfördraget som helhet leder mig fram till följande slutsats.

109. Som jag har anmärkt, övervägdes frågan om Euratomfördragets eventuella tillämpning på försvarsverksamhet öppet av fördragets upphovsmän under upptakten till fördragsförhandlingarna. Det är viktigt att notera att Spaak-rapportens upphovsmän var medvetna om att lösningen på denna fråga krävde en omsorgsfull avvägning mellan olika intressen: "Ministrarnas allmänna åsikt var att det var viktigare att finna en lösning som inte definitivt uteslöt militär användning och samtidigt säkerställde att en sådan lösning inte kunde äventyra de säkerhets-

66 — Se exempelvis dom av den 15 december 1987 i mål 328/85, Deutsche Babcock Handel (REG 1987, s. 5119), där domstolen uttalade att "själva ordalydelsen i [artikel 305.1 EG] fordrar att den skall tolkas som att EEG-fördraget och dess genomförandebestämmelser kan vara tillämpliga på varor som täcks av kol- och stålfördraget vad gäller frågor som inte faller under någon bestämmelse som återfinns i kol- och stålfördraget eller har antagits på grundval av detta fördrag" (punkt 10). I sitt förslag till dom i målet noterade generaladvokaten, Sir Gordon Slynn, att "bestämmelserna i EEG-fördraget, och a fortiori underordnad lagstiftning som antagits enligt fördraget, inte skall 'påverka bestämmelserna' i kol- och stålfördraget eller 'avvika från' Euratomfördraget. Betyder detta att EEG-fördraget inte rör kol och stål och att lagstiftning som antagits enligt det fördraget inte kan fastställa bestämmelser avseende kol och stål eller har det en mer begränsad innebörd? Enligt min mening har bestämmelsen en mer begränsad innebörd. Det hade varit mycket enkelt att slå fast att ingen bestämmelse i EEG-fördraget var tillämplig på kol- och stålprodukter eller kol- och stålindustrin, om detta hade varit avsikten. Så skedde emellertid inte. Den inskränkning som gjordes var i stället att bestämmelsen i EEG-fördraget inte skall 'påverka bestämmelsen' i det tidigare fördraget, särskilt vad gäller de specificerade frågorna. Jag tolkar det som att EEG-fördraget kan vara tillämpligt på kol och stål utom när det gäller frågor som behandlas i kol- och stålfördraget eller i bestämmelser som antagits enligt det fördraget. Såtillvida som de senare har täckt in ett visst område, skall bestämmelserna i EEG-fördraget inte tillämpas." Se även dom av den 1 juli 2004 i mål T-308/00, Salzgitter mot kommissionen (ännu ej offentliggjort i rättsfallssamlingen), punkt 62, och dom av den 24 september 2002 i de förenade målen C-74/00 P och C-75/00 P, Falck och Acciaierie di Bolzano mot kommissionen (REG 2002, s. I-7869), punkt 100. Även de åtgärder som vidtogs med stöd av EG-fördraget med anledning av Tjernobylolyckan utgör ett exempel på att detta fördrag är tillämpligt när det inte finns en särskild bestämmelse i Euratomfördraget som reglerar frågan. Se domstolens dom av den 29 mars 1990 i mål C-62/88, Grekland mot rådet (REG 1990, s. I-1527), punkt 17, och domen i det i punkt 46 ovan nämnda målet parlamentet mot rådet.

åtgärder som erkändes vara av fundamental betydelse." [67]

110. En sådan lösning undviker de negativa effekter som ofrånkomligen följer av en "allt eller inget"-inställning där ett intresse — det må vara folkhälsa eller nationellt försvar — har företräde framför det andra i alla lägen. Hur skall då denna intressebalans åstadkommas i praktiken?

111. För det första har diskussionen ovan gjort klart att Euratomfördragets hälsoskyddsbestämmelser är av central betydelse och skall tolkas på ett sätt som säkerställer ett effektivt skydd av folkhälsan. [68] Vidare är, som vi har sett, inte påståendet att användning av kärnenergi inom försvarssektorn per definition faller utanför Euratomfördragets tillämpningsområde hållbart vid en systematisk tolkning av fördraget. [69]

112. Härav följer att den skyldighet som åligger medlemsstaterna enligt artikel 37 EA att tillhandahålla kommissionen allmänna upplysningar om varje plan för deponering av radioaktivt avfall i princip bör tillämpas på samma sätt inom försvarssektorn. Följden av detta blir att medlemsstaterna inte bör kunna vägra att tillhandahålla information om en plan för deponering av militärt radioaktivt avfall enbart på den grunden att avfallet härrör från försvarsverksamhet.

113. För det andra står det också klart att medlemsstaternas väsentliga säkerhetsintressen måste respekteras vid tillämpningen av Euratomfördraget. Skyldigheten enligt artikel 37 EA bör därför inte tillämpas när en medlemsstat i ett specifikt fall anser att dess väsentliga säkerhetsintressen kan lida skada av om viss information lämnas ut såsom krävs enligt denna artikel.

114. Medlemsstaterna bör med andra ord ha rätt att undanhålla kommissionen information om planer för deponering av försvarsrelaterat radioaktivt avfall endast i de fall då de anser att detta är absolut nödvändigt för att skydda deras väsentliga försvarsintressen.

115. Vid denna bedömning bör medlemsstaterna ha i åtanke sin skyldighet enligt

67 — Se ovan punkt 81.
68 — Se ovan punkterna 64–77.
69 — Se ovan punkterna 78–88.

artikel 192 EA att lojalt samarbeta för att säkerställa att deras förpliktelser enligt Euratomfördraget fullgörs.[70] Enligt min åsikt innebär denna skyldighet att medlemsstaterna skall utföra sin bedömning i en öppen och konstruktiv dialog med kommissionen i de fall då de överväger att av försvarsskäl hålla inne med vissa upplysningar. I sådana fall bör medlemsstaten i fråga diskutera med kommissionen huruvida skyddet för dess försvarsintressen skulle kunna åstadkommas med mindre extrema åtgärder än ett fullständigt undanhållande av informationen.

116. Sådana åtgärder skulle exempelvis mycket väl kunna innefatta användning av motsvarande säkerhetskontroller för informationen i fråga som de som stadgas i genomförandebestämmelserna till artikel 24 EA, genom "klassificering" av upplysningar via indelning i säkerhetsklasser.[71] Alternativt kan medlemsstaterna och kommissionen komma fram till att det är tillräckligt att tillhandahålla mindre detaljerade upplysningar än vad som förutsetts i kommissionens rekommendation 1999/829[72] för att kommissionen skall kunna avgöra huruvida genomförandet av planen för deponering av radioaktivt avfall "kan medföra en radioaktiv kontamination av vatten, jord eller luft i någon annan medlemsstat" i den mening som avses i artikel 37 EA.

117. Med ett sådant tillvägagångssätt, baserat på dialog och lösningar från fall till fall, undviker man de risker som en allomfattande tillämpning av artikel 37 EA på försvarssektorn skulle kunna innebära och som Förenade kungariket påtalat i sina inlagor.[73] Exempelvis skulle risken för "baklängeskonstruktion" (*reverse engineering*) av betydelsefull försvarsrelaterad kunskap utifrån information om sammansättningen av radioaktiva avfallsflöden undanröjas om sådana upplysningar, efter diskussion mellan den relevanta medlemsstaten och kommissionen, placeras in i en tillräckligt hög säkerhetsklass och endast undanhölls om det var absolut nödvändigt för att skydda försvarshemligheter.

118. Jag vill tillägga att denna avvägning motsvarar den som görs i EG-fördraget, där försvarssektorn inte är helt undantagen i sig men medlemsstaterna inte är förpliktade att tillhandahålla information om det skulle vara till skada för väsentliga nationella säkerhetsintressen.[74]

119. Slutligen är det som jag ser det lämpligast att vardera parten bär sin egen rättegångskostnad i målet, med hänsyn till att slutsatsen ovan kan beskrivas som en "medelväg" mellan kommissionens och Förenade kungarikets respektive inställningar.

70 — Se ovan punkt 39.

71 — Se ovan punkterna 22–33.

72 — Se ovan punkt 18.

73 — Se ovan punkt 52.

74 — Se ovan punkterna 100–102.

VII — Förslag till avgörande

120. På grundval av det ovan anförda anser jag att domstolen skall

— fastställa att Förenade kungariket har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 37 i Euratomfördraget genom att underlåta att tillhandahålla kommissionen allmänna upplysningar om en plan för deponering av radioaktivt avfall till följd av nedläggningen av Jason-reaktorn, i den mån detta är förenligt med väsentliga nationella säkerhetsintressen, och genom att underlåta att inleda en dialog med kommissionen rörande huruvida skyddet för dess försvarsintressen skulle kunna åstadkommas med mindre extrema åtgärder än ett fullständigt undanhållande av informationen från kommissionen, och

— förplikta parterna och intervenienten att bära sina egna rättegångskostnader.